

Nr 88.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändrad lydelse av 19 § i lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning; given Stockholms slott den 12 februari 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att för dess del antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 19 § i lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning.

GUSTAF.

Olof Olsson.

Förslag

till

**Lag om ändrad lydelse av 19 § i lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27)
om reglering av prästerskapets avlöning.**

Häri genom förordnas, att 19 § i lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

19 §.

Till -----

4:o) skogsförsäljningsmedel från de i 2 mom. avsedda boställen, årligen utgående ur kyrkofonden med högst det belopp, som beträffande varje boställes skog beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning och som för viss tidsperiod fastställts i den ordning, som Konungen bestämmer;

5:o) -----

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927.

Utdrag av protokollet över eklelesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Koningen i statsrådet å Stockholms slott den 12 februari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anför efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet följande:

Vid den utredning, som ägt rum rörande besparingsåtgärder inom Kungl. Maj:ts kansli, har till behandling upptagits jämväl spörsmålet om lättande av departementens arbetsbörda genom att till prövning och avgörande av vederbörande centrala ämbetsverk överlämna vissa grupper av ärenden, vilka syntes kunna utan olägenhet bliva föremål för en dylik decentralisering.

En till antalet jämförelsevis betydande kategori ärenden av nyssberörd beskaffenhet utgöres av dem, vilka avse fastställande av det belopp, som enligt 19 § 4:o i lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910 tillkommer ett pastorat såsom behållen avkastning från eklelesiastik boställsskog, belägen inom pastoratet. Enligt uttrycklig föreskrift i nämnda lagrum skall ifrågavarande skogsmedelsbelopp fastställas av Kungl. Maj:t. För att beslutanderätten skall kunna överflyttas till underordnad myndighet, erfordras följaktligen, när prästlönereregleringslagen tillkommit under medverkan av riksdag och kyrkomöte, samstämmigt beslut härom av Kungl. Maj:t och nämnda båda representationer.

19 § prästlönereregleringslagen lyder i de delar, varom här är fråga, på följande sätt:

19 §.

Till bestridande av de för kyrkoherde och komminister fastställda löner jämte ersättning och arvode åt adjunkt, varom i 14 § 3 mom. sägs, skola, i den mån sådant erfordras, i nedan nämnd ordning användas:

1:o) — — — — —

2:o) — — — — —

Ändrad lydelse av 19 § i lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning.

3:o) — — — — —

4:o) skogsförsäljningsmedel från de i 2 mom. avsedda boställen¹⁾, årligen utgående ur kyrkofonden med högst det av Konungen beträffande varje boställes skog fastställda belopp, som för viss tidsperiod beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning;

5:o) — — — — —

Inom ecklesiastikdepartementet har utarbetats *dels* förslag till lag om ändrad lydelse av ovanberörda författningsrum, *dels* ock en promemoria angående sättet för fastställande av belopp, varom här är fråga.

Över lagförslaget hava kammarkollegiet och domänstyrelsen den 15 januari 1926 avgivit gemensamt utlåtande samt därvid i viss utsträckning yttrat sig jämväl rörande innehållet i promemorian.

Nämnda promemoria — vilken innehåller dels en kortfattad redogörelse för den nu tillämpade beräkningsmetoden och de erinringar, som kunna göras mot densamma, dels ock ett summariskt förslag till ny enklare beräkningsmetod, grundad på domänstyrelsens räkenskaper — är av följande lydelse:

Enligt 19 § 4:o) lagen om reglering av prästerskapets avlöning den 9 december 1910 skall till bestridande av de löner, som av Kungl. Maj:t fastställts för prästerskapet i ett nyreglerat pastorat, i den mån sådant erfordras, användas skogsförsäljningsmedel från inom pastoratet belägna löneboställen »årligen utgående ur kyrkofonden med högst det av Konungen beträffande varje boställes skog fastställda belopp, som för viss tidsperiod beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning».

Skogsavkastningen överlämnas således icke direkt till pastoratet, utan utbetalningen förmedlas genom kyrkofonden på det sätt, att skogsförsäljningsmedlen inlevereras till fonden (3 § 4 mom. lagen om kyrkofond den 9 december 1910), varemot denna på rekvisition av vederbörande kyrkoråd under september månad varje ecklesiastikår utbetalar, i den mån det visas vara behövt för prästerskapets avlöning, ett av Kungl. Maj:t fastställt belopp, som för viss tidsperiod beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning.

Anledningen till att pastoratet icke ansetts böra få disponera själva de inflytande skogsförsäljningsmedlen är den, att sagda medel inflyta ytterst ojämnt. Denna ojämnhet består icke blott i betydande skiljaktigheter i avseende å beloppet av de under olika år inflytande behållna skogsförsäljningsmedlen utan även däri, att dylika medel icke alltid inflyta under varje år utan stundom med flera års mellanrum. För pastoratet måste det ur budgetsynpunkt givetvis vara önskvärt att kunna påräkna ett årligt, i möjligaste mätto konstant bidrag, och detta önskemål torde knappast kunna vinnas på annat sätt än genom att anlita kyrkofonden såsom mellanhand.

Såsom synes framgå av förarbetena till den nya lönelagstiftningen, torde man vid löneregleringslagens antagande hava utgått ifrån att den tidsperiod, för vilken skogsmedelsbeloppet skulle fastställas, borde som regel sammanfalla med skogshushållningsplanens giltighetstid, det vill säga i allmän-

¹⁾ I 2 mom. avses de inom vederbörande pastorat belägna löneboställena med vissa undantag.

het utgöra 20 år. På grund av den abnorma stegring av virkesprisen, som ägde rum under världskriget, såg man sig emellertid snart nödsakad fastställa skogsmedelsbeloppen för jämförelsevis korta tidsperioder, vanligen 5 år. Man befarade nämligen, att de belopp, som fastställdes under högkonjunkturen, skulle, därest ett bakslag inträffade, bliva alldeles för höga, något som kunde medföra en ödesdiger belastning å kyrkofonden.

Skogshushållningsplanen utgör utgångspunkt för beräkning av skogsmedelsbeloppet. Från det i planen upptagna årliga avverkningsbeloppet avdrages det i medeltal för år erforderliga husbehovsvirket (lönestället, befattningshavaren till bränsle, pastoratet till prästgård, församlingen till kyrka). Försäljningsvärdet å rot av överskottet beräknas. Försäljningsbeloppet minskas med den beräknade årliga medelutgiften för skogens förvaltning och vård ävensom skatter m. m. Aterstoden anses utgöra skogens årliga nettoavkastning.

På grundval av en av jägmästaren verkställd utredning, i samtliga ovan nämnda hänseenden, vilken granskats av överjägmästaren, uppgör domänstyrelsen motiverat förslag till beräkning av det belopp, som skall fastställas i fråga om en boställsskog. Yttranden över domänstyrelsens förslag avgivas av vederbörande pastorat, prästerliga befattningshavare, kontraktsprost, domkapitel och länsstyrelse ävensom av kammarkollegiet. Slutligen fastställs beloppet av Kungl. Maj:t.

Sammanräknar man det arbete, som hos myndigheter och övriga vederbörande nedlägges på beredningen av ett dylikt s. k. 19:4 ärende, kommer man till en högst betydande kvantitet. Man skulle då förmoda, att resultatet av beräkningen bleve jämförelsevis säkert. Erfarenheten synes dock giva vid handen, att så ingalunda är fallet. Om än detta nedslående faktum delvis kan förklaras ur de abnorma förhållandena på trävarumarknaden under de senaste åren, så torde dock den allmänna meningen bland de tjänstemän, vilka haft till skyldighet att uppgöra och granska de beräkningar, som ligga till grund för fastställelsebesluten, vara den, att ett flertal av de i kalkylen ingående faktorerna äro så osäkra — detta gäller särskilt om virkespriser, arbetskostnader och skatter — att *under alla omständigheter* slutresultatet i ett stort antal fall kan förväntas högst betydligt avvika från verkligheten. I alldeles speciell grad gäller detta, om fastställelsebeslutet skall sträcka sig utöver de allra närmaste åren.

Den omständigheten, att det beräknade beloppet ofta kommer att avsevärt avvika från den verkliga årliga medelbehållningen under den period beräkningen avser, spelar dock lyckligtvis ej så stor roll, som man kunde vänta, varken för kyrkofonden eller pastoraten. Stadgandena i 19 § lönereregleringslagen angående den ordning, i vilken pastoratens avlöningstillgångar skola tagas i anspråk, samt särskilt bestämmelserna i 21 § samma lag angående ersättning från kyrkofonden till pastoraten för församlingsavgifter, som över-skjuta viss storlek, medföra nämligen, att det i ett mycket stort antal fall icke är av någon reell betydelse för kyrkofonden eller pastoratet, om det i 19 § 4:o avsedda beloppet beräknas för högt eller för lågt. En ökning eller minskning av skogsmedelsbeloppet medför nämligen under vissa förutsättningar automatiskt motsvarande minskning, respektive ökning av det pastoratet enligt nyssberörda 21 § tillkommande ersättningsbeloppet från kyrkofonden. Härtill komma vidare alla de fall, då pastoratet behöver taga i anspråk endast en del av skogsmedelsbeloppet, och denna del icke beröres av ~~den~~ marginalen. En närmare redogörelse för de fall, då en rätt beräkning av

19:4-beloppet är av betydelse, finnes intagen i kyrkofondskommitténs den 28 juni 1916 avgivna betänkande angående enhetliga grunder för beräkning av pastoraten tillkommande avkastning från ecklesiastika boställens skogar, sid. 8—10.

Ett försök att åstadkomma en beräkningsmetod, varigenom skillnaden mellan det verkliga och det beräknade skogsmedelsbeloppet kunde komma pastoratet, respektive kyrkofonden till godo, gjordes av kyrkofondskommittén i dess förutnämnda betänkande. Kommittén föreslog nämligen, att man vid *förnyat* fastställande av 19:4-belopp skulle begagna sig av en sammansatt beräkningsgrund sålunda, att man till underlag för beräkningen lade *dels* den uppskattade avkomsten under den kommande perioden, *dels ock* skillnadsbeloppet mellan den beräknade och den verkliga avkomsten under den gångna perioden (reglerande avräkning). Den av kommittén föreslagna beräkningsmetoden innefattar således ej mindre en beräkning av den framtida avkastningen, verkställd i huvudsak på sätt, som hittills ägt rum, än även en med tillhjälp av domänstyrelsens räkenskaper verkställd undersökning av den faktiska avkastningen under den förflutna tiden och en jämförelse mellan detta belopp och det för motsvarande tid beräknade.

Mot kommitténs förslag gjordes i de över betänkandet avgivna yttrandena många invändningar både rörande principer och detaljer. Särskilt torde förtjäna erinras om en till kammarkollegiets och statskontorets gemensamma utlåtande i ärendet avgiven reservation, däri reservanten — med upptagande av en av kommittén diskuterad men förkastad beräkningsmetod — föreslog, att till grund för beräkningen för en *ny* period skulle, med vissa modifieringar för det fall att någon avsevärdare del av virkeskapitalet uttagits, läggas allenast den behållna avkastning, som enligt räkenskapen för skogen uppkommit under den gångna perioden. Reservanten framhöll, att härigenom skulle, såväl i jämförelse med nuvarande system som med förfarandet enligt kommitténs förslag, besparas ett betydande arbete för vederbörande myndigheter och tjänstemän samt avsevärd kostnad för statsverket, kyrkofonden och pastoraten.

I ett av kammarkollegiet den 29 mars 1923 till statsrådet och chefen för finansdepartementet avgivet yttrande angående begränsning i kollegiets arbetsuppgifter m. m. har kollegiet upptagit tanken i nyssberörda reservation och ifrågasatt, huruvida icke skogsmedelsbeloppet kunde fastställas enligt grunder, som i huvudsak sammanfalla med de av reservanten föreslagna. Med dylika grunder för beloppets beräkning bleve fastställandet allenast en mekanisk räkneoperation, varför detsamma utan olägenhet syntes kunna delegeras till domänstyrelsen.

Såsom torde framgå av den förut lämnade redogörelsen, förorsakar fastställandet av här ifrågavarande skogsmedelsbelopp vederbörande myndigheter ett högst betungande arbete, vilket i ett flertal fall knappast synes stå i rimlig relation till ärendenas vikt och betydelse för pastorat och kyrkofond. Härtill kommer, att resultatet av beräkningen blir, trots all därå nedlagd möda, mycket osäkert. Det synes därför nödigt att, så långt sig göra låter, förenkla metoden för beloppets fastställande.

Den effektivaste reformen vore tvevelsutan, att man inskränkte beräkningen till att fingera, att årliga skogsavkastningen under en kommande period skulle bli lika stor som den i räkenskaperna redovisade årliga medelavkastningen under föregående period. Härigenom skulle pastoratet komma

att få, i mån av behov, disponera hela den faktiskt utfallande skogsavkastningen, ehuru ej omedelbart efter det avkastningen utfallit utan först några år senare. Hela beräkningen inskränker sig i regel till en enkel sammanställning av siffror, som utan svårighet kunna utvinnas ur domänstyrelsens bokföring. Endast i de fall, då någon avsevärdare del av skogens virkeskapital uttagits under den gångna perioden, torde särskilda beräkningsåtgärder bliva nödiga för beloppets justering. Då beloppets fastställande således grundar sig på en rent bokföringsteknisk kalkyl, synes fastställandet kunna överlämnas till domänstyrelsen. Av samma skäl torde ej vara nödigt att före fastställelsen inhämta yttranden i saken av några myndigheter eller andra vederbörande. Rätt att hos Kungl. Maj:t överklaga domänstyrelsens beslut bör naturligen tillkomma såväl pastoratet som kyrkofondens målsman. En förutsättning för att denna nya beräkningsmetod skall kunna börja tillämpas är, att domänstyrelsens bokföring under alla år, som ingå i den period, vars avkastning skall läggas till grund för beräkningen, varit så inrättad, att varje särskild skogs behållna avkastning kan utläsas därur. En annan förutsättning, visserligen icke ovillkorlig men dock synnerligen önskvärd, är, att konjunkturerna under perioden varit någorlunda normala. Med hänsyn till sistnämnda förutsättning torde det först om några år vara möjligt att börja tillämpa metoden i fråga.

Den enda åtgärd i förenklande och arbetsbesparande syfte, som redan nu synes kunna vidtagas, torde vara att överflytta beslutanderätten i dessa ärenden från Kungl. Maj:t till kammarkollegiet. Med hänsyn till ärendenas så att säga tekniska beskaffenhet torde några betänkligheter mot en dylik delegering ej förefinnas. Anmärkas kan för övrigt, att Kungl. Maj:t, sedan en fast praxis numera utbildat sig, endast i sällsynta undantagsfall brukar avvika från kammarkollegiets förslag.

I det *förslag till lag om ändring av 19 § 4:o i prästlöneregleringslagen*, som, i syfte att möjliggöra en decentralisering av här ifrågavarande ärenden, utarbetats inom ecklesiastikdepartementet, föreslås att nämnda författningsrum skall erhålla följande lydelse:

4:o) skogsförsäljningsmedel från de i 2 mom. avsedda boställen, årligen utgående ur kyrkofonden med högst det belopp, som beträffande varje boställes skog för viss tidsperiod beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning och som fastställts i den ordning, Konungen bestämmer.

I sitt över berörda författningsförslag avgivna yttrande anföra *kammarkollegiet och domänstyrelsen* i huvudsak följande:

Den ifrågasatta ändringen i 19 § 4:o) prästlöneregleringslagen avser, att bestyret med skogsmedelsbeloppets fastställande skulle avlyftas från Kungl. Maj:t och överflyttas till annan myndighet.

Momentet innehåller ingen bestämmelse om vilken myndighet skulle övertaga beslutanderätten, utan det är avsett, att föreskrifter härutinnan skulle efter lagändringens genomförande meddelas av Kungl. Maj:t. I promemorian angives att uppdraget åtminstone till en början skulle anförtras åt kammarkollegium och längre fram, då förutsättningarna vunnits för att beloppets beräkning skulle kunna grundas på en rent bokföringsteknisk kalkyl, åt domänstyrelsen. Härutinnan hava emellertid ämbetsverken enligt remissens ordalydelse icke att nu yttra sig.

Ämbetsverken vilja bekräfta det i promemorian gjorda uttalandet i fråga om såväl det betydande arbete, som nedlägges på ärenden av ifrågavarande slag, som de osäkra resultat, vartill beräkningarna leda. Ämbetsverken biträda tanken på att befria Kungl. Maj:t från handläggningen av ifrågavarande ärenden och överflytta beslutanderätten på något av de centrala ämbetsverk, som för närvarande hava att befatta sig med dessa ärenden, kammarkollegium eller domänstyrelsen, eller på båda gemensamt. Enligt ämbetsverkens mening är det även önskvärt att genomföra ett förenklat beräkningssätt. I huvudsak hava ämbetsverken således intet att erinra mot den ifrågasatta ändringen.

I avseende å avfattningen av momentet synes det ämbetsverken, att en mindre jämkning vore lämplig för att ändringen måtte till fulllo motsvara syftet. Uttrycket »det belopp, som för viss tidsperiod beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning» synes nämligen närmast leda tanken hän på att beräkningen skulle inriktas på vad skogen kan på grund av då antagliga förutsättningar komma att giva under en viss tid *framåt*. I promemorian hänvisas såsom ett lämpligt förfaringssätt till att man till grund för beräkningen av avkastningen under en kommande period skulle lägga den i räkenskaperna redovisade årliga medelavkastningen under föregående period. Detta beräkningssätt angives i promemorian innebära en fiktion. Detta kan med andra ord uttryckas så, att det ifrågasatta beräkningssättet utgjorde en i viss mån oegentlig tillämpning av momentets bestämmelse. Denna oegentlighet torde skarpast framträda i de fall, då under den kommande perioden gäller en annan skogshushållningsplan än under den närmast föregående. Då nu är fråga om en omformulering av momentet, synes önskvärt att giva det en sådan avfattning, att användandet av en beräkningsgrund, sådan som den ovan angivna, skulle kunna ske i full samklang med momentets lydelse. Detta synes kunna åstadkommas, om orden »för viss tidsperiod» fogas icke till ordet »beräknats» utan till ordet »fastställts». Momentets senare del skulle då lyda »det belopp, som beträffande varje boställes skog beräknats motsvara skogens behållna årliga avkastning och som för viss tidsperiod fastställts i den ordning, Konungen bestämmer.»

Tillika hava ämbetsverken övervägt, huruvida ej en mindre jämkning av saktlig innebörd lämpligen skulle kunna ifrågakomma.

Beloppet i fråga skall enligt momentets föreslagna liksom enligt dess nuvarande lydelse fastställas för *varje* boställe, som avses i 2 mom. (d. v. s. varje som lokal avlöningstillgång anvisat boställe med undantag av donerat boställe av den beskaffenhet, som omförmäles i 7 § ifrågavarande lag). Härav och av den omständigheten, att de i 6 § lagen om kyrkofond omförmälda skogsförvaltningskostnaderna skola i första hand bestridas av kyrkofonden, som emellertid får kostnaderna åter, i den mån inflytande skogsförsäljningsmedel från samma skog därtill förslå, följer att kyrkofonden kan komma att få utan gottgörelse vidkännas uppoffringar för viss eller vissa skogar i ett givet pastorat, ehuru viss eller vissa andra skogar inom pastoratet lämna ett överskott, som pastoratet får enligt förevarande 19 § tillgodogöra sig som bidrag till prästerskapets avlöning. Detta förhållande synes ej rätt överensstämma med grunderna för samma 19 § och det nuvarande prästerliga lönesystemet i övrigt. Följdriktigheten synes i stället fordra, att förvaltningskostnaderna vid alla inom varje särskilt pastorat varande skogar till sådana ecklesiastika löneboställen, som avses i 2 mom. och som således tjäna ett och samma ändamål, bäras av skogarnas avkastning, oberoende av den skog,

varifrån den kommer. Ämbetsverken anse fördens skull anledning föreligga att orden »beträffande varje boställes skog» utbytas mot orden »beträffande dessa boställes skogar».

Den sålunda ifrågasatta, nya bestämmelsen skulle emellertid, därest de hittills tillämpade grunderna för beräkandet av den behållna skogsavkastningen — den sannolika avkastningen viss tid framåt — fortfarande följas, i ett stort antal fall medföra ett avsevärt ökat arbete, då synnerligen ofta icke vare sig skogshushållningsplanerna eller de av Kungl. Maj:t bestämda avkastningsbeloppen för de särskilda skogarna inom varje pastorat äro fastställda för samma tidsperioder. Därest åter beräkningssättet framdeles så omläggas, att den behållna skogsavkastningen under en viss tid framåt anses lika med behållningen under en gången period, synes den ovan berörda anordningen att vid ifrågavarande avkastningsbeloppes beräkning låta förvaltningskostnaderna vid varje särskilt pastorats skogar bäras av skogarna gemensamt icke behöva medföra något ökat arbete. Ämbetsverken anse därför att med genomförandet av den i nu berörda hänseende ifrågasatta nya ordningen tillsvidare bör anstå. Fördelaktigt synes dock vara att vid ändring av förevarande 19 § 4:o ordalydelsen väljes så, att något hinder icke föreligger för en tillämpning av ovan skisserade ordning, så snart och i den mån sådant lämpligen kan beträffande de särskilda pastoraten äga rum.

Detta mål skulle vinnas, om momentet finge följande lydelse:

4:o skogsförsäljningsmedel från de i 2 mom. avsedda boställes, årligen utgående ur kyrkofonden med högst det belopp, som beträffande dessa boställes skogar beräknats motsvara skogarnas behållna årliga avkastning och som för viss tidsperiod fastställts i den ordning, Konungen bestämmer.

Såsom i promemorian framhållits och av de hörda ämbetsverken vitsordats, nedlägges på här ifrågavarande ärenden ett högst betydande arbete, utan att de resultat, vartill beräkningarna leda, kunna anses annat än skäpligen osäkra. Härtill kommer, såsom jämväl erinrats i promemorian, att det i ett stort antal fall icke är av någon reell betydelse vare sig för kyrkofonden eller vederbörande pastorat, om det i 19 § 4:o) prästlöneregleringslagen avsedda beloppet beräknats för högt eller för lågt. Då dessa ärenden kunna förväntas bliva jämförelsevis talrika — under år 1925 uppgingo de till ett antal av 135 stycken — vore det givetvis önskvärt, om man kunde finna en enklare beräkningsmetod, som, utan att äventyra pastoratets rätt till de behållna skogsförsäljningsmedlen, medför mindre arbete för de myndigheter, vilka äga att taga befattning med ärendena. I promemorian har förslagsvis skisserats en dylik förenklad metod, och det är min avsikt att, därest det förslag till ändrad lydelse av nyssnämnda författningsrum, som jag här efteråt kommer att framlägga, vinner godkännande, hos Kungl. Maj:t hemställa om vidtagande av åtgärder i syfte att åvägabringa närmare utredning angående möjligheten att framgå på den i promemorian antydda vägen.

Oberoende av huruvida ändrade grunder komma att fastställas för beräkning av den behållna skogsavkastningen vid de ecklesiastiska boställsskogarna synes emellertid önskvärt att, såsom i promemorian föreslagits, snarast möjligt överflytta beslutanderätten i dessa ärenden från Kungl. Maj:t till något

Departement-
schefen.

centralt ämbetsverk. Enär det förslag till skogsmedelsbeloppets beräkning, som utremitteras till orten, upprättas av domänstyrelsen, lär ej vara lämpligt att själva fastställandet anförtros åt denna myndighet, utan synes beslutanderätten böra överlämnas åt kammarkollegiet, det ämbetsverk som för närvarande sist plägar yttra sig i dessa ärenden.

Därest, efter verkställd utredning i saken, skulle befinnas möjligt och lämpligt att övergå till annan beräkningsmetod än den nu tillämpade och bygga på domänstyrelsens räkenskaper för de ecklesiastika skogarna, synes fastställelsen böra anförtros åt sistnämnda myndighet.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t såväl att fastställa de grunder, varefter skogsmedelsbeloppet skall beräknas, som att bestämma, vilken myndighet som skall äga fastställa beloppet.

Vad härefter beträffar den ändrade avfattning förevarande författningsbestämmelse nu bör erhålla, synes mig lämpligt att, på sätt ämbetsverken föreslagit, stadgandet formuleras så, att orden »för viss tidsperiod» hänföres icke till ordet »beräknats» utan till ordet »fastställts».

Beträffande den av ämbetsverken föreslagna jämkningen av *saklig* inbörd, vilken skulle hava till syfte att möjliggöra, att samtliga ecklesiastika skogar inom ett pastorat behandlades såsom en enhet med avseende å inkomster och utgifter, förefaller det mig tvivelaktigt, huruvida det kan vara lämpligt att i nu förevarande sammanhang vidtaga en så pass betydelsefull saklig ändring i författningsrummet som den av ämbetsverken ifrågasatta. Övervägande skäl synas tala för att därmed bör anstå, till dess frågan om en revision av den prästerliga lönelagstiftningen tages upp till behandling.

För den ifrågasatta ändringen av 19 § 4 mom. prästlönerregleringslagen erfordras icke blott riksdagens utan även kyrkomötets godkännande. Med hänsyn härtill kan tiden för ändringens trädande i kraft icke sättas tidigare än till den 1 januari 1927.

Föredraganden uppläser härefter ett i enlighet med ovan angivna grunder upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 19 § i lagen den 9 december 1910 (nr 141, sid. 27) om reglering av prästerskapets avlöning* samt hemställer, att Kungl. Maj:t ville inhämta riksdagens yttrande, huruvida riksdagen för sin del antager lagförslaget i fråga.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gustaf Ödmann.